

KASTEEL DE HAAR

STICHTING EXPLOITATIE KASTEEL DE HAAR

UTRECHT

JAARVERSLAG 2019

INHOUDSOPGAVE

<u>VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT</u>	3
<u>BESTUURSVERSLAG</u>	5
<u>JAARREKENING</u>	
Balans per 31 december 2019	16
Staat van baten en lasten 2019	17
Kasstroomoverzicht 2019	19
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	20
Toelichting op de balans per 31 december 2019	22
Toelichting op de staat van baten en lasten 2019	27
Voorstel resultaatbestemming	30
Ontwikkelingen na balansdatum	30
<u>OVERIGE GEGEVENS</u>	
Controleverklaring	32
<u>BIJLAGEN</u>	
Samenstelling en aftreedrooster raad van toezicht	
Organigram	
Budget 2020	
Bezoekersaantallen	

VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT

Stichting Exploitatie Kasteel de Haar heeft een raad van toezicht, die wordt gevormd door de volgende personen:

- Het lid van de raad van toezicht van Stichting Kasteel de Haar dat belast is met het toezicht op de financiële aspecten van Stichting Kasteel de Haar;
- Het lid A van de raad van toezicht van Stichting Kasteel de Haar dat is aangewezen als voorzitter van de raad van toezicht van Stichting Kasteel de Haar voor de even jaren;
- Het lid B van de raad van toezicht van Stichting Kasteel de Haar dat is aangewezen als voorzitter van de raad van toezicht van Stichting Kasteel de Haar voor de oneven jaren;
- Overige leden die worden benoemd door de raad van toezicht na goedkeuring van de raad van toezicht van Stichting Kasteel de Haar.

De raad van toezicht heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van de directie en op de algemene gang van zaken in de stichting en de met haar verbonden organisatie. De raad van toezicht staat de directie met raad ter zijde. Bij de vervulling van hun taak richten de leden van de raad van toezicht zich naar het belang van de stichting en de met haar verbonden organisatie.

De raad van toezicht had in 2019 de volgende leden:

- Eelco Dijk, voorzitter oneven jaren
- Frank Rövekamp, voorzitter even jaren
- Erik Varwijk, financieel toezichthouder
- Sara Watson
- Annemieke Vermeulen

Op 25 maart 2019 is Annemieke Vermeulen afgetreden, zij is in 2019 niet vervangen. Op 9 december 2019 is besloten dat, met ingang van 1 januari 2020, Marc Menesguen is toegetreden tot de raad van toezicht. In de bijlagen zijn de samenstelling en het volledige aftreedrooster weergegeven.

De raad van toezicht heeft een auditcommissie, die bestaat uit de beide voorzitters en het lid van de raad van toezicht dat is belast met het toezicht op de financiële aspecten. De auditcommissie heeft overleg met de externe accountant en adviseert de raad van toezicht over de jaarlijks te nemen goedkeuringsbesluiten inzake de jaarrekening.

De raad van toezicht komt jaarlijks viermaal bijeen.

In 2019 zijn in de raad van toezicht de volgende onderwerpen aan de orde geweest:

- Governance (zelfevaluatie, rooster van aftreden, werving toekomstige leden);
- De financiële kwartaalrapportages (mee- en tegenvallers, forecasts);
- Goedkeuring van jaarrekening 2018 en het jaarverslag 2018;
- Goedkeuring van begroting 2020;
- Bespreking meerjarenbegroting en activiteiten tot en met 2024;
- Resultaten bezoekersonderzoek (customer journey) en daaruit volgende acties;
- Update merkanalyse;

- Risico analyse (jaarlijkse update).

De directie - de statutair bestuurders - hebben in 2019 naar volle tevredenheid geopereerd en de RvT spreekt daar zijn waardering voor uit.

De raad van toezicht heeft kennis genomen van de toelichting in het bestuursverslag aangaande de gevolgen van de corona crisis in 2020 en stemt hier mee in.

De raad van toezicht hecht eraan op deze plaats ook grote erkentelijkheid uit te spreken jegens de ruim 200 vrijwilligers die zich met grote betrokkenheid inzetten voor ons prachtige kasteel.

De raad van toezicht heeft in zijn vergadering van 22 juni 2020 de jaarrekening goedgekeurd overeenkomstig hetgeen de statuten voorschrijven.

Haarzuilens, 22 juni 2020

De raad van toezicht:

Eelco Dijk, voorzitter in 2019

Frank Rövekamp, voorzitter in 2020

Erik Varwijk, financieel toezichthouder

Sara Watson, lid

Marc Menesguen, lid

BESTUURSVERSLAG

Over Stichting Exploitatie Kasteel de Haar

Stichting Exploitatie Kasteel de Haar is opgericht op 29 mei 2001, en heeft statutair ten doel:

- a. De exploitatie van het bij de Stichting Kasteel de Haar in eigendom toebehorende Kasteel de Haar met de daarbij behorende gebouwen, daaronder begrepen de kerk en de museale collectie, daaronder begrepen de inboedel, de tuinen en overige aanleg en het Noorderpark, een en ander in de zin van de Monumentenwet 1988, hierna aan te duiden als het Kasteel/Museum, met name door het toegang verlenen casu quo doen verlenen tot het Kasteel/Museum aan het publiek waar dit verantwoord is; en
- b. het voorbereiden en opstellen van beheer- en exploitatieplannen voor de sub a bedoelde exploitatie,

een en ander ter bevordering van het cultuurhistorisch totaalconcept en de veiligstelling van een uniek natuurgebied en zulks op zodanige wijze dat de stichting wordt aangemerkt als een algemeen nut beoogde instelling, als bedoeld in artikel 5b Algemene wet inzake rijksbelastingen.

De stichting tracht dit doel te bereiken door openstelling van het kasteel en het park voor publiek. Daarnaast worden er enkele evenementen per jaar georganiseerd op het terrein en wordt het kasteel diverse avonden per jaar verhuurd voor ontvangsten en is het mogelijk om op De Haar te trouwen. De exploitatie van de horeca is uitbesteed aan een pachter.

Per 1 januari 2008 is de stichting aangemerkt als algemeen nut beoogende instelling (ANBI) en binnen dit kader per 1 januari 2012 tevens als culturele instelling.

Op 15 juli 2014 is Kasteel de Haar opgenomen in het Museumregister. Het Museumregister is een register van museale instellingen die aantoonbaar voldoen aan criteria voor een kwalitatief hoogwaardige invulling van de functies van een museum.

In 2018 heeft het bestuur alle voorbereidingen getroffen om het besturingsmodel te wijzigen van bestuur model naar een raad-van-toezicht model. Per 1 januari 2019 zijn de nieuwe statuten van Stichting Exploitatie Kasteel de Haar in werking getreden en is het raad-van-toezicht model van kracht. De directie is het bestuur van de stichting als bedoeld in artikel 2:291 van het Burgerlijk Wetboek en bestaat uit Anetta de Jong (algemeen directeur) en Marjolein Wijman (financieel directeur).

De directie is belast met het besturen van de stichting. Bij de vervulling van hun taak richten de directieleden zich naar het belang van de stichting en de met haar verbonden organisatie.

Samenvatting

In 2019 zijn zowel de bezoekersaantallen als de bijbehorende inkomsten gestegen, dit laatste mede door een verhoging van de entreprijzen. Er was een grote stijging in de omzet uit exclusieve zakelijke ontvangsten. De nieuwe souvenirwinkel in het kasteel zorgde voor een stijging in zowel het aantal bezoekers dat een souvenir kocht als het bedrag dat die bezoekers uitgaven in de winkel. Het aantal huwelijken bleef wat achter. De inkomsten van de horeca en evenementen waren ongeveer gelijk aan 2018.

De personeelslasten stegen, maar waren lager dan begroot. In verband met de nieuwe souvenirwinkel waren de kosten voor advies en de winkelposten hoger dan begroot. De kosten voor huisvesting en afschrijvingen waren hoger, door verschillende oorzaken. Ook de huur steeg, in lijn met de hogere bezoekersaantallen. De operationele kosten voor evenementen waren aanzienlijk lager dan begroot.

Het positieve resultaat van € 241.814 wordt als volgt bestemd. Een bedrag van € 5.000 wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve tentoonstellingen. Een bedrag van € 50.000 wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve exploitatieprojecten. Een bedrag van € 352.457 wordt onttrokken aan de algemene reserve ten behoeve van de vorming van een continuïteitsreserve. Aan deze laatste reserve wordt een bedrag van € 545.000 gedoteerd. Het restant van € 4.271 wordt toegevoegd aan het eigen vermogen van de stichting ten behoeve van de algemene reserve.

Activiteiten 2019

Het jaar 2019 was weer een recordjaar voor Kasteel de Haar. De Haar ontving het hoogste aantal bezoekers in de geschiedenis van het kasteel. Bijna 165.000 mensen namen het afgelopen jaar een kijkje in het grootste en meest luxueuze kasteel van Nederland. Het park trok dit jaar ruim 43.000 bezoekers.

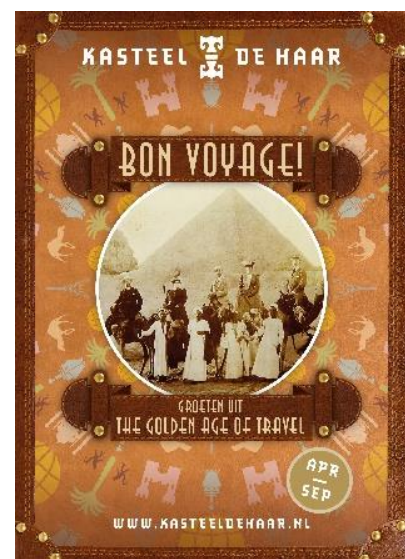
Samen met de huwelijken, de jaarlijks terugkerende publieksevenementen en zakelijke ontvangsten, komt het totaal aantal bezoekers van Kasteel de Haar uit op bijna 317.000 bezoekers in 2019; een stijging van 7% ten opzichte van 2018.

De vaste tentoonstelling in het kasteel en het park waren het gehele jaar te bezoeken, daarnaast was er een uitgebreid programma met bijzondere activiteiten.

Programmering

Tentoonstelling | Bon Voyage! Groeten uit The Golden Age of Travel

Van 3 april t/m 17 november 2019 stond het kasteel in het teken van het reisverleden van de baron en barones. De tentoonstelling nam je mee naar een glorieus tijdperk waarin

KASTEEL DE HAAR

reizen een absolute luxe was en alleen weggelegd was voor the happy few. Katrien Timmers, onze eigen conservator, maakte een spraakmakende tentoonstelling over deze levensstijl. De tentoonstelling kreeg gemiddeld 8,3 als waarderingcijfer. Tijdens de tentoonstelling hebben ruim 117.000 bezoekers het kasteel bezocht.

Openstelling 3e verdieping | De Verborgene Kamers van De Haar

Sinds april 2018 is de 3e verdieping van het kasteel opengesteld voor publiek. In deze ruimten bevinden zich de verborgene gebouwen (gerestaureerde) bediendenkamers. Linnenmeisjes deden er hun werk; mangelen, strijken, verstellen en knechten bedienden er zo nodig de installatie voor de ophaalbrug. Bezoekers die de trapjes en nauwe gangen trotseren, krijgen een uniek inkijkje in het verborgene leven van de mensen die het kasteel draaiende hielden. De rondleiding over de Verborgene Kamers, trok ruim 19.000 bezoekers in 2019.

Openstelling Kapel

Van 29 t/m 31 oktober en van 5 t/m 7 november was onze eeuwenoude Kapel exclusief opengesteld voor publiek. De Kapel is de laatste tastbare herinnering aan het oude dorpje Haarzuilens en doorgaans voor regulier publiek gesloten.

Kerst op De Haar | Beleef jouw magische kerst op De Haar

Van 7 december t/m 5 januari was het volop kerst bij Kasteel de Haar. De paden richting het kasteel waren verlicht, terwijl het kasteel gehuld was in sprookjesachtige kleuren. In de zalen stonden prachtig gedecoreerde kerstbomen en hingen schitterende guirlandes. Tijdens deze periode kwamen er bijna 15.000 bezoekers in het kasteel (excl. groepen en Sprookjes van De Haar). In het park kwamen 2.300 bezoekers.

Kinderactiviteiten

Voorjaarsvakantie | Bezoek, zoek en speur op De Haar

Tijdens de voorjaarsvakantie (16 februari t/m 3 maart) konden kinderen kiezen uit drie verschillende speurtochten: ZOO-k het dier van De Haar, Kijktocht Baron & Barones en de Parkspeurtocht. Het aantal bezoekers dat het kasteel kwam bewonderen, steeg met 33% vergeleken met 2018, waaronder relatief meer kinderen. Ook het aantal parkbezoekers steeg met 60%, gedreven door de goede weersomstandigheden.

KASTEEL DE HAAR

Meivakantie | Bon Voyage: Ik ga op reis en neem mee...

Van 20 april t/m 12 mei konden kinderen gebruik maken van een gloednieuw, educatief speurboekje dat geheel in het teken stond van de tentoonstelling Bon Voyage. Aan de hand van het speurboekje (een heus paspoort), ontdekten kinderen in welke landen de baronale familie vroeger kwam, wat zij daar beleefden en van welke comfort zij genoten. Door alle vragen goed te beantwoorden, ontvingen de kinderen paspoort-stickers om het paspoort compleet te maken. Ook konden

kinderen gebruik maken van de parkspeurtocht. Het aantal bezoekers in het kasteel steeg in de meivakantie met 16% ten opzichte van 2018 en het park kreeg 9% meer mensen op bezoek.

Herfstvakantie | Bon Voyage: Ik ga op reis en neem mee...

Ook van 12 t/m 27 oktober konden kinderen gebruik maken van het speurboekje Bon Voyage en de parkspeurtocht. Het aantal bezoekers in het kasteel daalde in de herfstvakantie met 10% versus 2018 en in het park ontvingen we 13% minder bezoekers. De daling kwam voornamelijk door de slechte weersomstandigheden en doordat we geen nieuwe activiteit aanboden.

Sint op De Haar | Ontmoet hem in de Balzaal

Sinterklaas logeerde tijdens zijn verblijf in Nederland op De Haar en nodigde op zondag 1 december iedereen uit om naar het kasteel te komen. Tijdens het bezoek werden kinderen feestelijk ontvangen door Pieten en mochten ze bij Sint op bezoek komen in de Balzaal. Daar dichtte Sint en zijn Pieten samen met de kinderen, mochten de kinderen vragen stellen en op de foto met hun grote held. Hierna volgden zij de

reguliere kasteelroute en kwamen onderweg nog de glamourpiet en vele rekwisieten tegen. Op deze dag kwamen ruim 900 bezoekers af, waaronder 300 kinderen. De activiteit werd in het bezoekersonderzoek beoordeeld met een 8,5.

Kerstvakantie | Sprookjes van De Haar

Van woensdag 25 december t/m zondag 5 januari stond De Haar in het teken van het sprookje Assepoester. Kasteel de Haar werd voor de negende keer omgetoverd tot magisch sprookjeskasteel. Tijdens een spannende speurtocht ontrafelden kinderen de mysterieuze raadsels van het sprookje. Vele rekwisieten ondersteunden de speurtocht. Het avontuur eindigde met een muzikale sprookjesvertelling. Er kwamen in 10 dagen en 3 avonden ruim 9.300 bezoekers af op de Sprookjesmusical. De activiteit werd beoordeeld met een 8 als gemiddeld waarderingcijfer.

Huwelijken en ontvangsten

Het grootste en meest luxueuze kasteel van ons land is een populaire trouwlocatie. Bij Kasteel de Haar kunnen bruidsparen elkaar het jawoord geven in de tuin, in de kapel of in het kasteel. Ook in 2019 was Kasteel de Haar weer regelmatig het decor van sprookjesachtige huwelijken. Zeventig stralende bruidsparen hebben elkaar het jawoord gegeven. Dat was wel een daling van 25% ten opzichte van 2018. De populairste locatie in 2019 was de sfeervolle kapel, gevolgd door de Romeinse tuin.

Het aantal exclusieve zakelijke ontvangsten in het park of kasteel is in 2019 juist gestegen van 9 naar 15.

Evenementen

In 2019 vonden vier, inmiddels vertrouwde, publieksevenementen plaats in het park rond Kasteel de Haar: *Kasteelloop De Halve van De Haar*, *Elfia*, *het Italië Evenement Smaak & Stijl* en de *Country & Christmas Fair*.

Kasteelloop De Halve van De Haar

Op 22 april vond de vijfde editie plaats van Kasteelloop De Halve van De Haar. Het hardloopevenement bood met onderdelen als De Halve, De Tien, De Vijf en de Jeugdlopen van De Haar voor elk wat wils. Het parcours startte in de kasteeltuin en finishte in het dorp Haarzuilens. Hier werden de 3.500

deelnemers gefeliciteerd met hun prestatie en kregen ze een prachtige medaille omgehangen.

Elfia

In 2019 werd Kasteel de Haar in het weekend van 13 en 14 april weer omgetoverd tot het 'Kingdom of Elfia'. De bijna 24.000 bezoekers konden dit weekend weer in de prachtige fantasiewereld van Elfia stappen en verkleed (of niet) genieten van optredens, lezingen, workshops en re-enactment.

Italië Evenement

Alweer voor de 16e keer werden liefhebbers van *la dolce vita* verwelkomd in het park en de tuinen van Kasteel de Haar. Op 24 t/m 26 mei genoten ruim 15.000 bezoekers van heerlijke pasta's, wijnen, livemuziek, modeshows, zonnige terrassen, kookworkshops, Italiaans design en meer.

Country & Christmas Fair

Dit kerstevent is in ruim 20 jaar uitgegroeid tot de grootste, mooiste en meest gevarieerde kerstfair van de Benelux. Van 19 t/m 24 november kwamen bijna 54.000 kerstshoppers naar Kasteel de Haar om te genieten van de gezellige verlichting, de heerlijke delicatessen, de kerstmuziek en de geur van glühwein.

Nationale Haringpartij

Op 19 juni 2019 verwelkomden we met trots de voorname gasten van de Nationale Haringpartij. Dit jaar vond het oudste en meest exclusieve netwerkevenement van Nederland voor de 58e keer plaats.

Resultaat 2019

Stichting Exploitatie Kasteel de Haar heeft 2019 afgesloten met een positief resultaat van € 241.814, begroot was een resultaat van € 48.000.

Het resultaat wordt als volgt bestemd.

RESULTAAT VOOR BESTEMMING	241.814
Onttrekking aan bestemmingsreserve tentoonstellingen	5.000
Dotatie aan bestemmingsreserve exploitatieprojecten	-50.000
Dotatie aan continuïteitsreserve	-545.000
Onttrekking aan algemene reserve (t.b.v. continuïteitsreserve)	352.457
RESULTAAT NA BESTEMMING	4.271

Een bedrag van € 5.000 wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve tentoonstellingen i.v.m. kosten in 2019 gemaakt voor een tentoonstelling in 2020.

Een bedrag van € 50.000 wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve exploitatieprojecten. Projecten waar op dit moment plannen voor ontwikkeld worden betreffen de herinrichting van het kassagebouw, de herinrichting van de parkeerplaats en de ontwikkeling van een nieuwe website.

In 2019 heeft het bestuur besloten tot de vorming van een continuïteitsreserve. Hiertoe is een bedrag van € 352.457 onttrokken aan de algemene reserve (het saldo van de algemene reserve op 1 januari 2019). In totaal is een bedrag van € 545.000 gedoteerd aan de continuïteitsreserve.

Het restant van € 4.271 wordt toegevoegd aan het eigen vermogen van de stichting ten behoeve van de algemene reserve.

Baten 2019

In 2019 steeg het bezoekersaantal in het kasteel met 5% ten opzichte van 2018, waar geen stijging was begroot. Deze stijging was voornamelijk te danken aan een grote toename in het aantal buitenlandse bezoekers. De reguliere kasteel entreprijs is in 2019 verhoogd van € 16,- naar € 17,-, met name om de btw verhoging van 6% naar 9% op te vangen. De baten uit kasteelbezoek waren in 2019 € 118.000 hoger dan in 2018.

TOP 5 BUITENLANDSE BEZOEKERS IN 2019

1	Verenigde Staten
2	Duitsland
3	China
4	Italië
5	Spanje

Het aantal parkbezoekers daalde licht met 1%. De reguliere park entreprijs is in 2019 verhoogd van € 5,- naar € 6,-. De baten uit parkbezoek waren daardoor in 2019 € 27.000 hoger dan in 2018.

De museumwinkel profiteerde mee van de bezoekersgroei, maar laat ook een omzetgroei zien als gevolg van de assortimentsaanpassing en verhuizing naar de nieuw ingerichte winkel in het kasteel eind 2018. De winkelomzet is in 2019 met 37% gestegen vergeleken met 2018, dit was veel meer dan begroot. In 2019 kocht 11% van alle kasteelbezoekers iets in de winkel.

Het tarief voor gebruik van het parkeerterrein was medio 2018 al verhoogd, dit is in 2019 gelijk gebleven. Door de hogere bezoekersaantallen en het hogere tarief gedurende het gehele jaar, waren de baten uit parkeerinkomsten in 2019 € 46.000 hoger dan in 2018.

70 bruidsparen gaven in 2019 het jawoord in het kasteel, de kapel of één van romantische stijtuinen. Het aantal huwelijken daalde hiermee met 25% ten opzichte van 2018. De omzet daalde met € 25.000. Oorzaken van de daling waren onder andere een lagere beschikbaarheid van populaire trouwdata (door de planning van evenementen en ontvangsten) en het niet beschikbaar zijn van verschillende ruimtes door de restauratiewerkzaamheden.

KASTEEL DE HAAR

In verband met de restauratiewerkzaamheden in het kasteel was de verwachting dat het aantal exclusieve zakelijke ontvangsten zou dalen in 2019. Door het gebruik van alternatieve locaties steeg het aantal van dergelijke ontvangsten echter van 9 in 2018 naar 15 in 2019. Zo werden er voor verschillende ontvangsten luxe feesttenten opgebouwd in het park en zelfs op pontons in de slotgracht! Met name twee zeer grote zakelijke ontvangsten van buitenlandse bedrijven deden de omzet stijgen met € 196.000 ten opzichte van het jaar ervoor.

Voor de evenementen was een omzetzakelijke daling begroot doordat het parkeren tijdens het Italië Evenement niet meer door de stichting georganiseerd werd maar door de organisatie van het evenement zelf. Hierdoor ontving de stichting geen parkeerinkomsten, maar werd het risico op hoge kosten bij slechte weersomstandigheden eveneens niet meer door de stichting gedragen. Dat de inkomsten in 2019 toch ongeveer gelijk aan het jaar ervoor waren, kwam met name door een grote stijging in het aantal bezoekers van de Country & Christmas Fair.

De inkomsten uit horeca stegen licht ten opzichte van het jaar ervoor.

Conform begroting was de sponsorbijdrage van de Rabobank (driejarig contract, 2018 t/m 2020).

Stichting Exploitatie Kasteel de Haar ontvangt geen subsidies met een structureel karakter.

Lasten 2019

De personeelskosten waren in 2019 € 109.000 hoger dan het jaar ervoor, maar € 15.000 lager dan begroot. In 2019 is het vaste team uitgebreid met onder andere een huismeester en diverse parttime medewerkers op de afdeling publiekszaken. Op de afdeling locatieverhuur was een vacature per 31 december 2019, deze is inmiddels vervuld. De inhuur van personeel werkzaam via een payroll bedrijf en overig extern personeel was lager dan begroot. Doordat het aantal vrijwilligers en de uren dat zij zijn ingezet flink is gestegen, zijn hun reiskostenvergoedingen gestegen.

De advieskosten waren € 18.000 lager dan het jaar ervoor, maar wel € 11.000 hoger dan begroot. Dit kwam voornamelijk door extra advieskosten ten behoeve van de nieuwe souvenirwinkel en advieskosten met betrekking tot de bewegwijzering in het park.

De huisvestingskosten waren € 11.000 hoger dan begroot. Dit lag met name aan hogere energiekosten en kosten voor reparaties en storingen.

Aan marketing en programmering is in 2019 € 5.500 minder besteed dan begroot, dit had met name te maken met de verplaatsing van enkele kosten naar de post winkelkosten.

De operationele kosten waren € 2.000 hoger dan in 2018, maar € 52.000 lager dan begroot. Dit kwam met name doordat er door goede weersomstandigheden dit jaar lagere kosten gemaakt werden voor de evenementen.

De winkelkosten stegen in 2019 met bijna € 50.000 ten opzichte van het jaar ervoor. De helft van dit verschil is te verklaren doordat de kostprijs van de omzet hoger was in verband met de hogere omzet. Daarnaast is er in 2019 wederom ingezet op assortimentsaanpassingen onder begeleiding van een expert (in 2018 in budget marketing en programmering) en is er flink geïnvesteerd in de ontwikkeling van speciale Kasteel de Haar producten.

De afschrijvingen waren in 2019 € 14.500 hoger dan begroot, met name doordat er enkele desinvesteringen gedaan zijn met boekverlies.

De huur die Stichting Exploitatie Kasteel de Haar jaarlijks betaalt aan Stichting Kasteel de Haar was in 2019 € 259.000 hoger dan in 2018. De huur was hoger, doordat het variabele deel van de huur die Stichting Kasteel de Haar aan Stichting Exploitatie Kasteel de Haar in rekening brengt onder andere afhankelijk is van de bezoekersaantallen (in verband met de stijgende onderhoudslast voor Stichting Kasteel de Haar).

De overige reguliere lasten waren ongeveer conform begroting.

Vermogenspositie

Stichting Exploitatie Kasteel de Haar heeft geen winstoogmerk. Positieve resultaten worden toegevoegd aan het eigen vermogen, bestaande uit de algemene reserve en door de raad van toezicht aangewezen bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen. Verliezen verlagen het eigen vermogen.

In 2019 heeft de raad van toezicht besloten tot de vorming van een continuïteitsreserve. Op basis van de risico analyse uit 2016 is dit bedrag in eerste instantie bepaald op minimaal € 300.000 en maximaal € 800.000. In 2020 zal op basis van een nieuwe risico analyse bepaald worden in hoeverre deze continuïteitsreserve verder aangevuld dient te worden.

De liquide middelen zijn vastgelegd in tegoeden op bankrekeningen en spaartegoeden. Stichting Exploitatie Kasteel de Haar sluit elke vorm van beleggen uit.

Risico's en onzekerheden

In 2016 heeft de stichting een risico-analyse laten uitvoeren door Het CFO Centrum. Hierbij werd gekeken naar operationele risico's, regelgeving en gevaarlijke situaties. Diverse scenario's met verschillende niveaus van inkomstenderving door deze risico's zijn uitgewerkt. Naast de kans op en de impact van betreffende risico's is aangegeven welke beheersmaatregelen zijn genomen om te voorkomen dat deze risico's zich voordoen dan wel als de risico's zich voordoen welke maatregelen worden genomen om de gevolgen en schade zoveel mogelijk te beperken en beheersen.

Deze risico-analyse wordt jaarlijks opgevolgd door middel van een quick scan, waarbij niet alleen de risico's uit de oorspronkelijke analyse opnieuw worden bekeken, maar ook eventuele nieuwe risico's en de bijbehorende beheersmaatregelen worden behandeld. Elke 4 jaar wordt de risico-analyse door een extern bureau uitgevoerd.

Hoewel de risico analyse uit 2016 geen risico's heeft benoemd als de COVID-19 pandemie die in 2020 de wereld beheerst, zijn er wel scenario's beschreven waarbij het aantal bezoekers van kasteel en park daalt met 50% en de evenementen volledig vervallen. Ten tijde van de sluiting van ons museum op 13 maart 2020 is hier dan ook direct op teruggevallen. Zie de paragraaf ontwikkelingen na balansdatum voor de maatregelen die wij hebben getroffen.

In 2020 zal volgens planning weer een extern bureau worden ingeschakeld voor de risico analyse. Hier zullen de ervaringen van de laatste maanden in worden meegenomen.

De stichting heeft de afgelopen jaren positieve resultaten behaald en derhalve een gezonde continuïteitsreserve opgebouwd. De verwachting is dan ook dat hier in 2020 en 2021 uit geput kan worden om de tekorten die ontstaan door de tijdelijke sluiting van het museum en de afgelasting van de evenementen te compenseren.

Privacy

Ter voorbereiding op de Algemene Verordening Persoonsgegevens is reeds in 2017 het beleid ten aanzien van de privacy aangescherpt. Het betreft hier zowel de privacy van onze bezoekers als personeel en overige personen.

In 2018 is in het kader van de Algemene Verordening Persoonsgegevens een extern onderzoek uitgevoerd. De aanbevelingen genoemd in de bijbehorende rapportage zijn opgevolgd. Zo is er een verwerkingsregister en zijn er verwerkersovereenkomsten afgesloten met alle relevante organisaties.

In de privacy policy voor medewerkers en vrijwilligers van Kasteel de Haar staat welke persoonsgegevens wij van hen verzamelen, met welk doel wij dat doen en hoe we de gegevens gebruiken/verwerken. Deze policy is ondertekend door alle medewerkers en vrijwilligers. Voor onze bezoekers is een aparte privacy policy opgesteld, alsmede een cookie policy. Beiden zijn gepubliceerd op onze website.

Duurzaamheid

Stichting Exploitatie Kasteel de Haar heeft geen duurzaamheidsbeleid, maar treft wel diverse duurzaamheidsmaatregelen.

Energie betrekken wij bij een groene leverancier en het afval wordt gescheiden. Alle nieuw aangelegde verlichting in de tuinen is ledverlichting en ook in het kasteel is hier waar mogelijk op overgestapt. Het verbruik van papier op kantoor is drastisch teruggedrongen door o.a. de digitalisering van de administratie en de mogelijkheid om online tickets rechtstreeks te scannen van telefoon of tablet.

Ontwikkelingen na balansdatum

Van 13 maart tot 1 juni 2020 heeft Kasteel de Haar de poort moeten sluiten als gevolg van de overheidsmaatregelen in het kader van de COVID-19 pandemie. Niet alleen het kasteel en park sloten voor het publiek, ook de huwelijken en partijen en de grote publieksevenementen konden in deze periode geen doorgang vinden. Ook onze horecapachter moest de deuren sluiten. Hoewel het park op 8 mei is heropend en het kasteel op 1 juni, zijn de toegestane aantallen bezoekers per dag drastisch verlaagd. Evenementen zijn vooralsnog in het geheel niet toegestaan. Deze ontwikkeling heeft zich voorgedaan voor de vaststelling van de jaarrekening op 22 juni 2020 door de raad van toezicht en heeft een belangrijke invloed op de financiële positie van de stichting in 2020.

Wij hebben - aan de hand van de risico analyse - direct verschillende maatregelen genomen. Het verwachte omzetverlies bij sluiting tot 1 juni is berekend, inclusief de doorwerking in latere maanden en jaren. Dankzij de tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) konden wij gedurende de afgelopen maanden de medewerkers in dienst houden. Diverse bezuinigingen zijn direct doorgevoerd en investeringen zijn uitgesteld. Het doel van de bezuinigingen was het beperken van het negatieve resultaat per jaareinde, maar wel op zodanige wijze dat de maatregelen niet zouden leiden tot stagnatie van de omzet na heropening van het museum. Een negatief resultaat achten wij in dat kader voor 2020 onvermijdelijk en kan onttrokken worden aan de continuïteitsreserve. De verwachting is dat er ook in 2021 nog economische effecten zullen zijn, waardoor de omzet kan achterblijven.

Speciale aandacht was er deze maanden voor het in contact blijven met iedereen. Nu veel medewerkers noodgedwongen thuis zaten was het noodzakelijk om iedereen goed te blijven informeren en de binding met het kasteel te behouden. De raad van toezicht werd zeer regelmatig telefonisch en per mail geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot onze bezoekers, de medewerkers, de aangepaste verwachte resultaten en de cash flow. Ook onze grote groep vrijwilligers bleven wij wekelijks informeren middels een nieuwsbrief. De medewerkers van de afdeling publiekszaken belden dagelijks vrijwilligers op om een praatje te maken.

Voor het publiek zijn er virtuele rondleidingen online aangeboden en onze aanwezigheid op social media is verder uitgebreid. Wij hopen dan ook dat bezoekers ons in de toekomst weer in grote getale weten te vinden.

Budget 2020

De raad van toezicht heeft op 9 december 2019 het budget voor 2020 vastgesteld, deze treft u aan in de bijlage.

Haarzuilens, 22 juni 2020

De directie:

Anetta de Jong, algemeen directeur
Marjolein Wijman, financieel directeur

BALANS PER 31 DECEMBER 2019

(na verwerking van het resultaat)

		2019	2018
Immateriële vaste activa	1	11.719	19.475
Materiële vaste activa	2	495.286	465.459
Vlottende activa			
Vorraden	3	30.686	30.911
Handelsdebiteuren		189.983	185.467
Belastingen	4	1.860	8.128
Vorderingen en overlopende activa	5	164.700	95.098
		387.229	319.604
Liquide middelen	6	1.555.729	1.051.495
		2.449.963	1.856.033
Eigen vermogen			
Algemene reserve	7	4.271	352.457
Continuïteitsreserve	8	545.000	-
Bestemmingsreserve tentoonstellingen	9	22.920	27.920
Bestemmingsreserve exploitatieprojecten	10	150.000	100.000
		722.191	480.377
Langlopende schulden			
Stichting Kasteel de Haar	11	28.368	49.474
Kortlopende schulden			
Crediteuren		214.645	114.692
Belastingen & pensioenpremies	12	40.125	25.435
Overlopende passiva	13	1.444.634	1.186.055
		1.699.404	1.326.182
		2.449.963	1.856.033

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019

		2019	Budget 2019	2018
BATEN				
Directe opbrengsten				
Kasteelbezoek		1.997.138	1.850.000	1.879.109
Parkbezoek		177.135	171.000	149.960
Ontvangsten Kasteel		259.283	57.000	63.083
Huwelijken		116.438	134.000	141.238
Souvenirwinkel		176.157	138.000	128.676
Parkeerinkomsten		250.388	234.000	204.294
Financiële baten		98	-	83
Diversen		11.614	15.000	14.242
		2.988.251	2.599.000	2.580.685
Indirecte opbrengsten				
Evenementen		309.650	258.000	308.014
Horeca Stalplein en Tuynhuis		136.464	135.000	134.658
		446.114	393.000	442.672
Bijdragen	14	21.381	21.000	21.134
Som der baten		3.455.746	3.013.000	3.044.491
LASTEN				
Personeelskosten	15	1.133.070	1.148.000	1.023.814
Advieskosten	16	38.863	27.000	56.993
Huisvestingskosten	17	170.089	159.000	149.437
Kantoorkosten	18	107.079	106.000	100.303
Marketing & programmering	19	187.345	193.000	194.066
Operationele kosten	20	89.987	142.000	87.935
Verzekeringen	21	113.775	67.000	64.169
Verzekeringen		15.608	17.000	14.655
Afschrijvingen	22	105.555	91.000	82.780
Bank- en rentekosten	23	19.372	21.000	18.277
Diversen	24	23.004	21.000	22.327
Huur	25	1.210.185	973.000	951.457
Som der lasten		3.213.932	2.965.000	2.766.213
RESULTAAT VOOR BESTEMMING		241.814	48.000	278.278

VERVOLG STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019

	2019	Budget 2019	2018
RESULTAAT VOOR BESTEMMING	241.814	48.000	278.278
Mutatie Algemene reserve	352.457		
Mutatie Continuïteitsreserve	-545.000		
Mutatie bestemmingsreserve tentoonstellingen	5.000	-	2.165
Mutatie bestemmingsreserve exploitatieprojecten	-50.000	-	-50.000
RESULTAAT NA BESTEMMING	4.271	48.000	230.443

KASSTROOMOVERZICHT 2019

Het saldo van de liquide middelen is in 2019 gestegen. De oorzaak hiervan blijkt uit onderstaande analyse van het kasstroomoverzicht.

	2019	2018
OPERATIONELE ACTIVITEITEN		
Resultaat	241.814	278.278
Afschrijvingen	96.702	78.578
Veranderingen in werkkapitaal		
Mutatie voorraden	225	-7.285
Mutatie vorderingen	-67.850	28.064
Mutatie kortlopende schulden	373.222	61.914
NETTO KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN	644.113	439.549
INVESTERINGSACTIVITEITEN		
Investerings in immateriële vaste activa	-	-
Desinvesteringen immateriële vaste activa	-	-
Investerings in materiële vaste activa	-153.097	-179.626
Desinvesteringen materiële vaste activa	34.324	4.838
NETTO KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN	-118.773	-174.788
FINANCIERINGSACTIVITEITEN		
Mutatie langlopende schulden	-21.106	-20.000
NETTO KASSTROOM	504.234	244.761
Stand liquide middelen begin boekjaar	1.051.495	806.734
Stand liquide middelen einde boekjaar	1.555.729	1.051.495
MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN	504.234	244.761

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van de in Nederland geldende RJ-richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van de historische kostprijs. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders wordt vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Financiële vaste activa

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten verstrekte leningen. Deze vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde. Vervolgens worden deze leningen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke in het algemeen gelijk is aan de nominale waarde. Bij de waardering wordt rekening gehouden met eventuele waardeverminderingen.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs of verkrijgingsprijzen onder toepassing van de FIFO-methode ('first in, first out') of lagere opbrengstwaarde. De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incurantheid van de voorraden.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van de stichting wordt ingedeeld in reserves (vrij besteedbaar vermogen) en fondsen (niet vrij besteedbaar vermogen).

Een deel van de reserves kan door de raad van toezicht worden afgezonderd voor een speciaal doel. Deze bestemmingsreserves worden aangehouden voor de continuïteit van de organisatie en voor toekomstige specifieke projecten die de doelstelling ondersteunen. Daarnaast is er een bestemmingsreserve voor tentoonstellingsprojecten die het jaar overschrijden. De bestemmingsreserves worden gevormd door (een deel van) het resultaat van enig jaar te bestemmen voor dat doel.

Het resultaat dat geen bestemming heeft gekregen wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Indien in enig jaar donaties door derden zijn bestemd voor een speciaal doel en deze donatie is nog niet (volledig) besteed, dan wordt het restant toegevoegd aan een bestemmingsfonds voor dat doel en de middelen uit het bestemmingsfonds zijn alleen te besteden aan dat doel.

Schulden

Schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde tenzij anders is vermeld.

GRONDSLAGEN VAN RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het saldo van baten en lasten over het verslagjaar met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. De winsten zijn verantwoord in het jaar waarin de diensten zijn geleverd. De verliezen zijn verantwoord in het jaar waarin deze voorzienbaar waren.

Pensioenen

De Stichting heeft voor haar medewerkers een pensioenregeling. Deze regeling wordt gefinancierd door afdrachten aan de pensioenuitvoerder, te weten het bedrijfstakpensioenfonds BPL. De pensioenverplichtingen uit de pensioenregeling worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Afschrijvingen

Immateriële vaste activa en materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en –verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN HET KASTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

1. IMMATERIËLE VASTE ACTIVA	2019	2018
Website	11.719	19.475
	11.719	19.475

In 2016 is de website vervangen. Het afschrijvingspercentage van de website is 20%.

Het verloop van deze post is als volgt:

Aanschafwaarde per 1 januari	38.780
Investeringen boekjaar 2019	-
Desinvesteringen boekjaar 2019	-
Aanschafwaarde per 31 december	38.780
Cumulatieve afschrijving per 1 januari	-19.305
Afschrijving boekjaar 2019	-7.756
Afschrijving desinvesteringen boekjaar 2019	-
Cumulatieve afschrijving per 31 december	-27.061
Boekwaarde per 31 december 2019	11.719

2. MATERIËLE VASTE ACTIVA	2019	2018
A. Bedrijfsgebouwen en -terreinen	143.588	154.635
B. Andere vaste bedrijfsmiddelen	351.698	285.354
C. Vaste activa nog niet in gebruik	-	25.470
	495.286	465.459

Afschrijvingspercentages:

A. Bedrijfsgebouwen en -terreinen	3,33% of 10%, afhankelijk van de gebruiksduur
B. Andere vaste bedrijfsmiddelen	10 of 20%, afhankelijk van de gebruiksduur
C. Vaste activa nog niet in gebruik	0% zolang nog niet in gebruik

Het verloop van deze posten is als volgt:

	A.	B.	C.	Totaal
Aanschafwaarde per 1 januari	351.020	657.116	25.470	1.033.606
Investerings boekjaar 2019	-	153.097	-	153.097
Desinvesteringen boekjaar 2019	-	-77.240	-25.470	-102.710
Aanschafwaarde per 31 december	351.020	732.973	-	1.083.993
Cumulatieve afschrijving per 1 januari	-196.385	-371.762	-	-568.147
Afschrijving boekjaar 2019	-11.047	-77.899	-	-88.946
Afschrijving desinvesteringen boekjaar 2019	-	68.386	-	68.386
Cumulatieve afschrijving per 31 december	-207.432	-381.275	-	-588.707
Boekwaarde per 31 december 2019	143.588	351.698	-	495.286

3. VOORRADEN	2019	2018
Souvenirs	17.062	14.919
Drukwerk t.b.v. verkoop	14.991	16.299
Voorziening incourant	-1.367	-307
	30.686	30.911

4. BELASTINGEN	2019	2018
Omzetbelasting	1.860	8.128
	1.860	8.128

5. VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA	2019	2018
Nog te ontvangen bedragen	124.926	56.691
Vooruit betaalde kosten	39.774	38.407
	164.700	95.098

6. LIQUIDE MIDDELEN	2019	2018
Betalingen onderweg	31.754	43.464
Betaalrekeningen	160.548	87.960
Spaarrekening	1.355.639	915.556
Wisselkas	7.288	4.015
Kas entree en winkel	500	500
	1.555.729	1.051.495

Per 31 december 2019 is de kredietfaciliteit in rekening-courant tot een bedrag van € 25.000,- bij de Rabobank opgeheven.

Bovenstaande spaarrekening heeft een variabel rentepercentage.

7. ALGEMENE RESERVE	2019	2018
Stand per 1 januari	352.457	122.014
Onttrekking boekjaar	-352.457	-
Dotatie boekjaar	4.271	230.443
Stand per 31 december	4.271	352.457

Dit betreft het niet vastgelegde deel van het eigen vermogen, dat beschikbaar is om te besteden aan de doelstelling. In 2019 is een bedrag van € 352.457 onttrokken voor de vorming van een continuïteitsreserve. Het resterende resultaat 2019 is conform de resultaatverdeling toegevoegd aan de algemene reserve.

8. CONTINUÏTEITSRESERVE	2019	2018
Stand per 1 januari	-	-
Dotatie boekjaar	545.000	-
Stand per 31 december	545.000	-

In 2019 heeft het bestuur besloten tot de vorming van een continuïteitsreserve. Op basis van de risico analyse uit 2016 is dit bedrag in eerste instantie bepaald op minimaal € 300.000 en maximaal € 800.000 ter dekking van het negatieve resultaat in 1 jaar bij wegvallen van 15% tot maximaal 50% van de bezoekersaantallen. In 2020 zal op basis van een nieuwe risico analyse bepaald worden in hoeverre deze continuïteitsreserve verder aangevuld dient te worden.

9. BESTEMMINGSRESERVE TENTOONSTELLINGEN	2019	2018
Stand per 1 januari	27.920	30.085
Dotatie boekjaar	-	-
Onttrekking boekjaar	-5.000	-2.165
Stand per 31 december	22.920	27.920

Het bestuur heeft een bestemmingsreserve gevormd ten behoeve van toekomstige tentoonstellingen. Hieruit is in 2019 een bedrag onttrokken ter dekking van gemaakte kosten voor tentoonstellingen in 2020.

10. BESTEMMINGSRESERVE EXPLOITATIEPROJECTEN	2019	2018
Stand per 1 januari	100.000	50.000
Dotatie boekjaar	50.000	50.000
Stand per 31 december	150.000	100.000

Het bestuur heeft een bestemmingsreserve gevormd ten behoeve van toekomstige grootschalige exploitatieprojecten. Projecten waar op dit moment plannen voor ontwikkeld worden betreffen de herinrichting van het kassagebouw, de herinrichting van de parkeerplaats en de ontwikkeling van een nieuwe website. Aan deze bestemmingsreserve is in 2019 een bedrag van € 50.000 toegevoegd, in 2020 zullen de plannen verder uitgewerkt worden en zal op basis daarvan de bestemmingsreserve specifiek bepaald worden.

11. STICHTING KASTEEL DE HAAR	2019	2018
Stand per 1 januari	49.474	69.474
Mutatie boekjaar	-21.106	-20.000
Stand per 31 december	28.368	49.474

Dit betreft een reguliere rekening courant tussen Stichting Exploitatie Kasteel de Haar en Stichting Kasteel de Haar.

12. BELASTINGEN & PENSIOENPREMIES	2019	2018
Loonbelasting	24.306	14.589
Pensioenpremies	15.819	10.846
	40.125	25.435

13. OVERLOPENDE PASSIVA	2019	2018
Personele verplichtingen	43.230	57.886
Vooruit gefactureerde omzet	119.958	137.207
Nog te betalen kosten	50.596	19.903
Nog te betalen huur aan Stichting Kasteel de Haar	1.210.185	951.457
Overige	20.665	19.602
	1.444.634	1.186.055

In de personele verplichtingen zijn vakantiegeld, vakantiedagen en overwerk inbegrepen.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Niet verwerkte rechten en verplichtingen

De Stichting heeft per jaareinde een vordering op Stichting Museumkaart uit hoofde van bezoekers met een museumkaart. De hoogte van de vordering is per balansdatum niet betrouwbaar vast te stellen door de Stichting. Na afloop van het boekjaar ontvangt de Stichting een afrekening van Stichting Museumkaart. Inmiddels is de afrekening over 2019 ad € 88.436 (exclusief omzetbelasting) bekend. De afrekeningen worden verwerkt in het boekjaar waarin deze worden bekend gemaakt.

Meerjarige financiële verplichtingen

De Stichting heeft een langlopende huurverplichting aan Stichting Kasteel de Haar inzake de gebouwen en terreinen, de jaarhuur bedraagt een vast deel van € 13.852 plus een variabel deel o.b.v. bezoekersaantallen en de (onder)huur die Stichting Exploitatie Kasteel de Haar aan derden rekent minus gemaakte kosten.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019

14. BIJDAGEN	2019	Budget 2019	2018
Sponsoring Rabobank	20.661	20.600	20.661
Donaties vrijwilligers	720	400	473
	21.381	21.000	21.134

De sponsoring betreft een meerjarig contract met Rabobank voor de periode 2018 tot en met 2020.

15. PERSONEELSKOSTEN	2019	Budget 2019	2018
Lonen en salarissen	520.568	521.720	491.953
Uitkering UWV / verzuimverzekering	-17.258	-	-17.137
Inhuur personeel via payroll	129.791	161.000	133.352
Inhuur overig extern personeel	12.020	5.000	49.061
Sociale lasten	121.850	117.000	111.121
Pensioenlasten	65.226	60.000	58.399
Vrijwilligers	51.595	44.000	42.862
Werving en opleidingen	21.530	7.000	6.869
Reiskosten	12.249	17.124	12.023
Overige personeelskosten	15.604	14.956	15.951
Doorbelasting van St. Kasteel de Haar	203.600	201.200	123.000
Doorbelasting aan derden	-3.705	-1.000	-3.640
	1.133.070	1.148.000	1.023.814

De bezoldiging van de raad van toezicht van de Stichting bedroeg nihil.

De algemeen directeur en financieel directeur zijn in dienst van Stichting Kasteel de Haar. Jaarlijks wordt een deel van de kosten doorbelast aan Stichting Exploitatie Kasteel de Haar.

De oproepkrachten (werkzaam als kassamedewerker of zaalgids) worden ingehuurd via Beryl Personeel.

Het aantal vrijwilligers op 31 december 2019 bedroeg 209. De vrijwilligers ontvangen geen vergoeding voor de verrichte werkzaamheden, maar een reiskostenvergoeding die niet gebaseerd is op het aantal gewerkte uren. Vrijwilligers kunnen ervoor kiezen om de reiskostenvergoeding te doneren aan de Stichting.

Op 31 december 2019 waren de FTE in vaste dienst als volgt over de diverse afdelingen verdeeld:

	2019	2018
Staf	1,7	1,5
Publiekszaken	5,4	4,7
Marketing & programmering*	2,5	2,5
Locatieverhuur**	3,1	3,0
Techniek	1,6	0,9
	14,3	12,6

* Inclusief openstaande vacature per 31 december 2018.

** Inclusief openstaande vacature per 31 december 2019.

16. ADVIESKOSTEN	2019	Budget 2019	2018
Accountantskosten	7.250	8.000	7.750
Loonadministratie	3.646	3.000	2.966
Marketing advies	4.187	5.000	1.187
Diversen	23.780	11.000	45.090
	38.863	27.000	56.993

De post diversen bestaat in 2019 voornamelijk uit advieskosten ten behoeve van de nieuwe souvenirwinkel in het kasteel en bewegwijzering in het park.

17. HUISVESTINGSKOSTEN	2019	Budget 2019	2018
Verbruikskosten nutsvoorziening	71.475	67.000	59.400
Werk derden techniek	51.060	34.000	50.208
Werk derden operationele zaken	28.441	38.000	24.339
Materiaal	17.510	16.000	13.827
Machines en gereedschap	1.603	4.000	1.663
	170.089	159.000	149.437

18. KANTOORKOSTEN	2019	Budget 2019	2018
Automatiseringskosten	82.105	79.000	72.409
Telefoon en internet	13.406	14.000	13.981
Contributies en abonnementen	7.880	7.000	6.517
Kantoorkosten algemeen	3.688	6.000	7.396
	107.079	106.000	100.303

KASTEEL DE HAAR

19. MARKETING & PROGRAMMERING	2019	Budget 2019	2018
Tentoonstellingen dit jaar	65.255	73.000	57.677
Tentoonstellingen volgende jaren	5.000	-	2.165
Kinderactiviteiten	34.453	32.750	29.224
(Online) promotie	64.896	71.150	78.958
Drukwerk & overige	17.741	16.100	26.042
	187.345	193.000	194.066

20. OPERATIONELE KOSTEN	2019	Budget 2019	2018
Evenementen	22.513	66.000	39.550
Publiekszaken	50.792	61.000	46.554
Huwelijken en ontvangsten	16.682	15.000	1.831
	89.987	142.000	87.935

21. WINKELKOSTEN	2019	Budget 2019	2018
Kostprijs souvenirs	76.479	62.000	51.940
Productontwikkeling	16.790	-	-
Inhuur derden*	10.883	-	-
Voorziening incurant	1.060	0	-1.542
Overige kosten winkel	8.563	5.000	13.771
	113.775	67.000	64.169

* Deze post was tot en met 2018 opgenomen in het marketingbudget (overige).

22. AFSCHRIJVINGEN	2019	Budget 2019	2018
Website	7.756	7.400	7.756
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	11.047	10.860	11.047
Andere vaste bedrijfsmiddelen	77.899	72.740	59.775
Boekverlies	8.853	-	4.202
	105.555	91.000	82.780

23. BANK- EN RENTEKOSTEN	2019	Budget 2019	2018
Bank- en rentekosten	5.966	5.000	4.934
Kosten (online) betaaldiensten	13.406	16.000	13.343
	19.372	21.000	18.277

24. DIVERSEN	2019	Budget 2019	2018
Afvalverwerking	6.078	6.000	5.752
Veiligheid	6.292	5.000	5.413
Lunch- en dinerkosten	3.332	2.500	2.649
Relatiegeschenken	4.410	4.000	3.824
Werkkleding	1.193	1.000	584
Diversen algemeen	1.699	2.500	4.105
	23.004	21.000	22.327

25. HUUR	2019	Budget 2019	2018
Vaste huur	13.852	14.000	13.852
Doorberekening (onder)huur Exploitatie	1.196.333	959.000	937.605
	1.210.185	973.000	951.457

VOORSTEL RESULTAATBESTEMMING

Voorgesteld wordt het positieve resultaat over 2019 na dotatie aan de bestemmingsreserves en -fondsen ad € 4.271 toe te voegen aan het eigen vermogen ten behoeve van de algemene reserve.

ONTWIKKELINGEN NA BALANSDATUM

Van 13 maart tot 1 juni 2020 heeft Kasteel de Haar de poort moeten sluiten als gevolg van de overheidsmaatregelen in het kader van de COVID-19 pandemie. Niet alleen het kasteel en park sloten voor het publiek, ook de huwelijken en partijen en de grote publieksevenementen konden in deze periode geen doorgang vinden. Ook onze horecapachter moest de deuren sluiten. Hoewel het park op 8 mei is heropend en het kasteel op 1 juni, zijn de toegestane aantallen bezoekers per dag

drastisch verlaagd. Evenementen zijn vooralsnog in het geheel niet toegestaan. Deze ontwikkeling heeft zich voorgedaan voor de vaststelling van de jaarrekening op 22 juni 2020 door de raad van toezicht en heeft een belangrijke invloed op de financiële positie van de stichting in 2020.

Wij hebben - aan de hand van de risico analyse - direct verschillende maatregelen genomen. Het verwachte omzetverlies bij sluiting tot 1 juni is berekend, inclusief de doorwerking in latere maanden en jaren. Dankzij de tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) konden wij gedurende de afgelopen maanden de medewerkers in dienst houden. Diverse bezuinigingen zijn direct doorgevoerd en investeringen zijn uitgesteld. Het doel van de bezuinigingen was het beperken van het negatieve resultaat per jaareinde, maar wel op zodanige wijze dat de maatregelen niet zouden leiden tot stagnatie van de omzet na heropening van het museum. Een negatief resultaat achten wij in dat kader voor 2020 onvermijdelijk en kan onttrokken worden aan de continuïteitsreserve. De verwachting is dat er ook in 2021 nog economische effecten zullen zijn, waardoor de omzet kan achterblijven.

Speciale aandacht was er deze maanden voor het in contact blijven met iedereen. Nu veel medewerkers noodgedwongen thuis zaten was het noodzakelijk om iedereen goed te blijven informeren en de binding met het kasteel te behouden. De raad van toezicht werd zeer regelmatig telefonisch en per mail geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot onze bezoekers, de medewerkers, de aangepaste verwachte resultaten en de cash flow. Ook onze grote groep vrijwilligers bleven wij wekelijks informeren middels een nieuwsbrief. De medewerkers van de afdeling publiekszaken belden dagelijks vrijwilligers op om een praatje te maken.

Voor het publiek zijn er virtuele rondleidingen online aangeboden en onze aanwezigheid op social media is verder uitgebreid. Wij hopen dan ook dat bezoekers ons in de toekomst weer in grote getale weten te vinden.

Haarzuilens, 22 juni 2020

De raad van toezicht:

Eelco Dijk, voorzitter in 2019
Frank Rövekamp, voorzitter in 2020
Erik Varwijk, financieel toezichthouder
Sara Watson, lid
Marc Menesguen, lid

De directie:

Anetta de Jong, algemeen directeur
Marjolein Wijman, financieel directeur

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Toezicht en het Bestuur van de Stichting Exploitatie Kasteel de Haar

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Exploitatie Kasteel de Haar te Haarzuilens gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Exploitatie Kasteel de Haar op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met Richtlijn 640 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor "organisaties-zonder-winststreven".

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019 (eigen vermogen ad € 722.191);
2. de staat van baten en lasten over 2019 (resultaat na bestemming € 4.271); en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis van ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Exploitatie Kasteel de Haar zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van gevolgen van gebeurtenissen na balansdatum

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel "Ontwikkelingen na balansdatum" op pagina 30 in de toelichting van de jaarrekening, waarin de effecten van de COVID-19 pandemie voor de entiteit zijn beschreven. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het verslag Raad van Toezicht en het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Richtlijn 640 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor "organisaties-zonder-winststreven" is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Voorts hebben wij kennis genomen van de in de bijlagen opgenomen informatie. Wij zijn van mening dat deze informatie met de jaarrekening verenigbaar is.

Wij hebben geen (specifieke) controle- en/of beoordelingswerkzaamheden verricht ten aanzien van de in de bijlagen opgenomen informatie.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Richtlijn 640 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor "organisaties-zonder-winststreven". Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met Richtlijn 640 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor "organisaties-zonder-winststreven".

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn 640 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor "organisaties-zonder-winststreven". In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

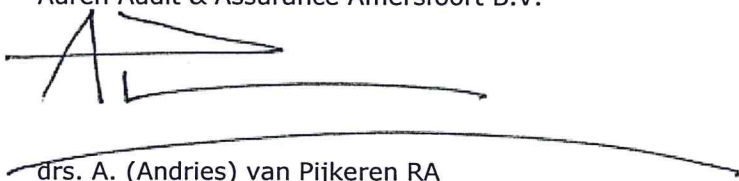
Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Voor een nadere uiteenzetting van onze verantwoordelijkheden en de daarmee samenhangende controlewerkzaamheden verwijzen wij naar de website van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA):

<https://www.nba.nl/tools-en-voorbeelden/standaardpassages-controleverklaring/>

Amersfoort, 22 juni 2020

Auren Audit & Assurance Amersfoort B.V.

drs. A. (Andries) van Pijkeren RA

SAMENSTELLING RAAD VAN TOEZICHT EN AFTREEDROOSTER

De raad van toezicht wordt gevormd door de volgende personen:

- Het lid van de raad van toezicht van Stichting Kasteel de Haar dat belast is met het toezicht op de financiële aspecten van Stichting Kasteel de Haar;
- Het lid A van de raad van toezicht van Stichting Kasteel de Haar dat is aangewezen als voorzitter van de raad van toezicht van Stichting Kasteel de Haar voor de even jaren;
- Het lid B van de raad van toezicht van Stichting Kasteel de Haar dat is aangewezen als voorzitter van de raad van toezicht van Stichting Kasteel de Haar voor de oneven jaren;
- Overige leden die worden benoemd door de raad van toezicht na goedkeuring van de raad van toezicht van Stichting Kasteel de Haar.

Leden worden benoemd voor een termijn van vier jaar en hebben in eerste instantie maximaal twee termijnen zitting. Uit het oogpunt van continuïteit is het mogelijk om een bestuurslid voor een derde termijn te herbenoemen.

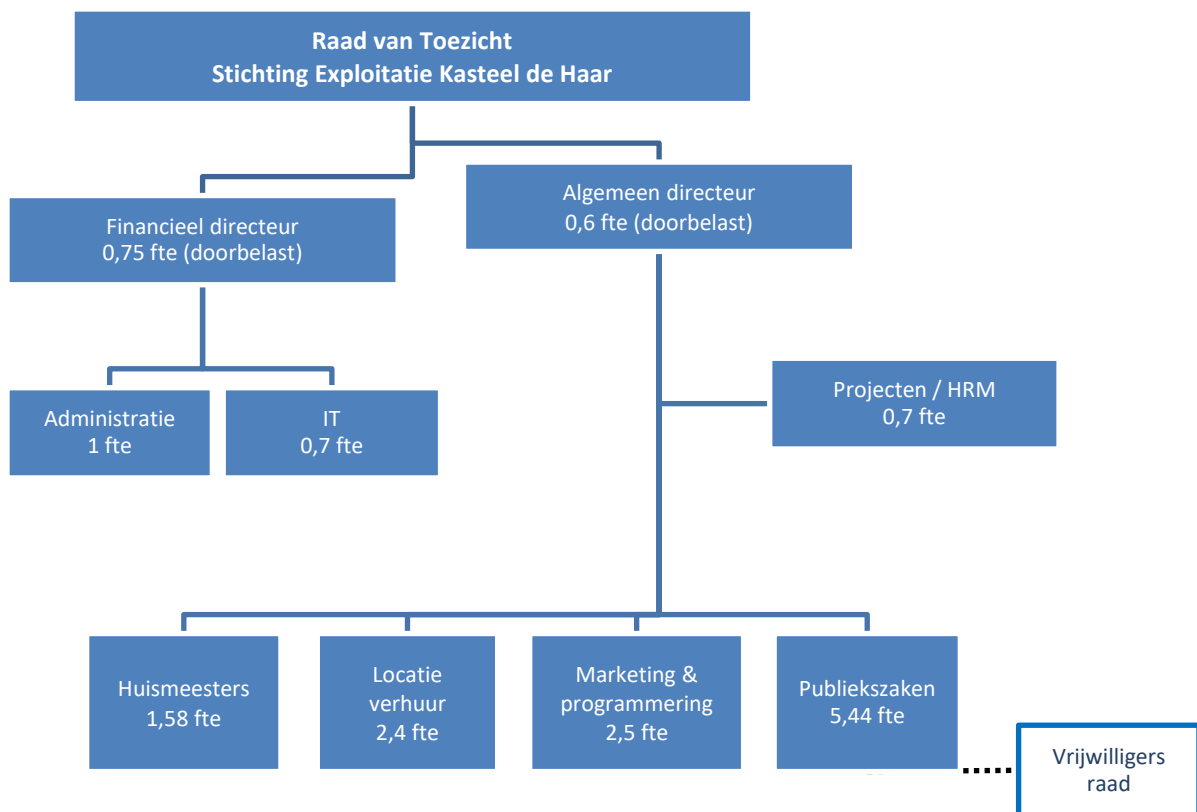
Op 31 december 2019 bestond de raad van toezicht van Stichting Exploitatie Kasteel de Haar uit de volgende leden:

- Frank Rövekamp (voorzitter in even jaren, tevens bestuurder A bij Stichting Kasteel de Haar) benoemd in 2019;
- Eelco Dijk (voorzitter in oneven jaren, tevens bestuurder B bij Stichting Kasteel de Haar) benoemd in 2009; herbenoemd in 2013; herbenoemd in 2017;
- Erik Varwijk (financieel toezichthouder) benoemd in 2019;
- Sara Watson benoemd in 2009; herbenoemd in 2013; herbenoemd in 2017.

Op 9 december 2019 is besloten dat, met ingang van 1 januari 2020, Marc Menesguen is toegetreden tot de raad van toezicht.

ORGANIGRAM

De algemeen directeur en financieel directeur zijn in dienst van Stichting Kasteel de Haar en hun uren worden gedeeltelijk doorbelast aan Stichting Exploitatie Kasteel de Haar.

KASTEEL DE HAAR

BUDGET 2020

BATEN

Directe opbrengsten

Kasteelbezoek	1.968.000
Parkbezoek	175.000
Ontvangsten Kasteel	102.000
Huwelijken	135.000
Souvenirwinkel	184.000
Parkeerinkomsten	245.000
Diversen	14.000

2.823.000

Indirecte opbrengsten

Evenementen	216.000
Horeca Stalplein / Tuynhuis	142.000

358.000

Bijdragen

21.000

Som der baten

3.202.000

LASTEN

Personeelskosten	1.289.000
Advieskosten	51.000
Huisvestingskosten	154.000
Kantoorkosten	112.000
Marketing	192.000
Operationele kosten	90.000
Winkelkosten	109.000
Verzekeringen	17.000
Afschrijvingen	109.000
Bank- en rentekosten	21.000
Diversen	21.000
Huur	1.015.000

Som der lasten

3.180.000

RESULTAAT

22.000

BEZOEKERSAANTALLEN

	2018	Budget 2019	2019	Budget 2020
Kasteelbezoek	156.797	155.000	164.900	164.000
Parkbezoek	43.496	44.000	43.052	43.000
Evenementen	86.798	80.000	98.888	76.000
Ontvangsten/huwelijken	7.846	8.000	9.293	8.000
Overige activiteiten	1.071	2.000	737	1.000
	296.008	289.000	316.870	292.000

